

Пасбища за коситба и паша: 8945 хектара, а тия които се напоявали — 3,942 хектара. Следния доходъ *стыно* отъ първитъ (за хектаръ) е 166 лева, а за вторитъ: 3,000 килограма = 240 лева. На 100 души (отъ окръга) се падатъ 774 хектолитра отъ цѣлото житно производство.

Цѣната на зърненитъ храни презъ 1904 г. въ Сливенъ, 100 килограма *жито* 14·26 лева, *ечмикъ* 10·66, *царевица*, 8·87 а *оризъ* 50. Пшеничено брашно — 28·30, № 1 — 25·40 № — 22·40, № 3 — 18·30, черно — 16·40, пшениченъ хлебъ — 0·20, черенъ — 0·16.)

Колкото и да нѣмало много земеделци въ Сливенъ, тука сж били силно развити *дерменджийството и хлѣбарството*. Въ Сливенъ и до днесъ има много воденици: въ самия градъ и вънъ отъ него — било въ проходите, било по течението на рѣката *Кървуча*, на югъ отъ града. Па и по-голѣмата частъ отъ воденицитъ на Тунджа, като почнемъ отъ Кортенскитъ бани (при Нова-загора) до Ямболъ принадлежатъ на Сливенци.

Една отъ воденицитъ въ самия градъ, останала отъ време когато срѣдния Сливенъ не е билъ още напълно заселенъ, е тъй наречената *Фърчилова* воденица (изкривено отъ *Харчилю*, воденица на тоя, който събиралъ военния данъкъ въ Сливенъ (харѣча). За множеството воденици въ града много е помогнала изобилната и *учурумлива* вода (прекаранитъ презъ града *голъми вади*, и до днесъ каратъ *воденици* и дарѣци за влечение не влака — когато пъкъ *доланитъ* и *баритъ* се прибрали изключително въ боазитъ). *Вѣтрни воденици* (съ

¹⁾ Съгласно изложението на Бургаския окр. управителъ за състоянието на района му презъ 1904—5 година, въ който влиза и Сливенско $\frac{3}{4}$ отъ окръга е земеделчески; само въ балканскитъ мѣста е развита до нѣгде скотовѣдството и то не като специално занятие. Земеделецътъ въ Сливенско още не се е проникналъ отъ идеята да застигне модернитъ си колеги. Той счита богатството на почвата като нѣщо, което трѣбва да се отдава на юга, и не прибѣгва къмъ по рационални срѣдства. *Угара* е примитивенъ — съ *дървени орала* и безъ да се *търми*, когато желѣзнитъ дълбаятъ по дълбоко. Земеделеца се ограничава въ житни произведения (89 $\frac{1}{2}$ % отъ цѣлото производство); *варивата* сж само 9 % , а пъкъ масленитъ и другитъ индустриални растения — само 1 % ! Усилията къмъ последнитъ сж само въ зачатъкъ, а иначе дохода отъ тѣхъ е довольно надежденъ.

Голямо пространство отъ окръга е застъпнато отъ *дракаливи ниви*, наречени „келемета“. Бургаската земледѣлска банка досга е заслужила съ доставката на желѣзни плугове, като е предприела сжщевременно и доставката на особни плугове за тия „келемета“. Една машина жетварка само съ единъ чифтъ волове въ единъ день поженва и завързва снопи на 40 — 45 декара. Нужно е да се уреди кредита на земеделеца при по-лесни и по-износни условия; да се контролиратъ разнитъ житари евреи и гърци, които при износа на храни за Европа, продаватъ ги по мостра, но не отъ истинска беритба, а съ примѣси създаватъ своитъ типове храни, — нѣщо което подценява българскитъ храни въ европейскитъ тържища. Въ Лондонъ българ. храни сж познати подъ името *Дунавски* (Danubian) или Rumanian (ромѣнски).